Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scinteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII nr. 91 (443) sîmbătă 12 noiemb. 1955 ★ 4 pag. 15 bani

Pregătind lecțiile

Fotografie de Gr. PREPELIȚĂ

Din școlile noastre

O materie care-mi place

Pe pătrarul I noi am învățat la gramatică despre frază. Mie îmi place mult gramatica și îmi fac regulat exercițiile. Cum învăț eu? Imi așez pe masă cartea, caietul și maculatorul. După ce citesc lecția din carte, citesc și din maculator. Cînd îmi dau seama că lecția mi-e clară, îmi scriu și temele. Invățînd astfel fiecare lecție am reușit să primesc la lucrarea scrisă pe primul pătrar nota 5.

Imi place și literatura. Nu de mult am citit cu plăcere „Dumbrava roșie" de Vasile Alecsandri.

Nadia URSU
cl. a VII-a
Școala medie mixtă
Blaj

Așa-i mai ușor

Lecțiile de științele naturii sînt așteptate cu plăcere la Școala medie nr. 2 din Dej. La fiecare oră pionierele aduc de la muzeu material bogat. In timpul verii pionierele și l-au îmbogățit cu ierbare, insectare și diferite soiuri de semințe. Aici se poate urmări inflorescența în formă de umbrelă a mărarului și înmulțirea cerealelor. Intr-un colț sînt așezate plantele textile, iar în altul ciuperci, mușchi, licheni, ferigi, etc.

Nu lipsesc de aici nici felurile îngrășămintelor chimice. Folosind acest material pionierii au văzut că lecțiile sînt mai ușor de înțeles și s-au hotărît ca la vara viitoare, să-și îmbogățească muzeul cu încă alte soiuri de plante.

Iosif MUREȘAN
corespondentul
„Scinteii pionierului"
pentru regiunea Cluj

Salutul

ADRESAT DE C.C. AL P.M.R. TOVARĂȘULUI CONSTANTIN PIRVULESCU, CU PRILEJUL IMPLINIRII A 60 DE ANI DE LA NAȘTEREA SA

Dragă tovarășe Pîrvulescu,

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn vă felicită călduros pe dumneavoastră, eminent militant al Partidului Muncitoresc Romîn și al statului nostru, cu prilejul celei de a 60-a aniversări a zilei dumneavoastră de naștere.

Partidul Muncitoresc Romîn și poporul romîn acordă o înaltă prețuire activității pe care ați desfășurat-o în mișcarea muncitorească-revoluționară, din anul 1919 și pînă în prezent, în lupta dusă de partidul nostru pentru eliberarea clasei muncitoare și a țărănimii de sub jugul exploatării burghezo-moșierești, pentru instaurarea puterii muncitorilor și țăranilor în țara noastră și pentru făurirea și întărirea statului nostru democrat-popular.

Vă dorim din toată inima, scumpe tovarășe Pîrvulescu, multă sănătate și mulți ani de activitate rodnică pentru cauza partidului și a poporului muncitor.

COMITETUL CENTRAL
AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMIN

DECRETUL

PREZIDIULUI MARII ADUNĂRI NAȚIONALE PENTRU CONFERIREA TITLULUI DE „EROU AL MUNCII SOCIALISTE" TOVARĂȘULUI C. PIRVULESCU CU PRILEJUL IMPLINIRII VIRSTEI DE 60 ANI

Prezidiul Marii Adunări Naționale a R.P.R. a dat următorul Decret:

Pentru îndelungata activitate în mișcarea revoluționară și contribuția adusă în făurirea statului democrat-popular,

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne decretează:

1. Se conferă titlul de „Erou al Muncii Socialiste" din Republica Populară Romînă tovarășului Constantin Pîrvulescu.

Președintele Prezidiului
Marii Adunări Naționale
PETRU GROZA

Secretarul Prezidiului
Marii Adunări Naționale
A. BUNACIU

SOLEMNITATEA DE LA PREZIDIUL MARII ADUNARI NAȚIONALE

Miercuri 9 noiembrie a.c. a avut loc la Prezidiul Marii Adunări Naționale solemnitatea conferirii titlului de Erou al Muncii Socialiste din R. P. R. tovarășului Constantin Pîrvulescu, membru în Biroul Politic al C.C. al P.M.R., președintele Marii Adunări Naționale a R.P.R., pentru îndelungata activitate în mișcarea revoluționară și contribuția adusă în făurirea statului democrat popular.

Tovarășul Dr. Petru Groza președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a înmînat tovarășului Constantin Pîrvulescu Diploma de Erou al Muncii Socialiste și Medalia de Aur „Secera și ciocanul".

Luînd cuvîntul, tovarășul Dr. Petru Groza a adresat tovarășului C. Pîrvulescu călduroase felicitări.

In cuvîntul care l-a luat, tov. Gh. Gheorghiu-Dej, a arătat că Partidul Muncitoresc Romîn și poporul romîn acordă o înaltă prețuire activității îndelungate a tovarășului C. Pîrvulescu în lupta partidului pentru libertatea poporului nostru, pentru făurirea și întărirea statului nostru democrat popular.

Răspunzînd, tov. C. Pîrvulescu a mulțumit pentru înalta prețuire acordată, angajîndu-se să lupte și de aci înainte pentru îndeplinirea sarcinilor încredințate.

Voi purta cu cinste numele de pionier

Nu vă pot spune cît am fost de fericită cînd tovarășa instructoare mi-a înnodat la gît cravata roșie de pionier și mi-a prins pe partea stîngă a pieptului insigna pionierească. N-am să uit niciodată aceste clipe. Nu vă puteți închipui cu ce emoție am rostit angajamentul solemn în fața drapelului unității. Apoi, tovarășa instructoare mi-a strîns mîna și mi-a spus: „Te felicit, Cornelia, cu ocazia primirii tale în rîndurile pionierilor. Poartă cu cinste acest nume".

Parcă nu-mi venea să cred. Dar iată, sînt pionieră și sînt mîndră de acest nume, pe care îl voi purta cu cinste.

Cornelia SUSAN
cl. a III-a Șc. medie de 10 ani
comuna Ineu, raionul Ineu
regiunea Arad

Cîte ceva despre AUTORITATE

In fața noastră se află cîteva scrisori. Ele ne sînt adresate de unii președinți de grupă, de detașament sau de unitate. Fiecare însă conține aceeași întrebare: „cum să fac să am autoritate? Băieții din grupa mea nu vor să mă asculte. Ce să fac? Dați-mi un sfat". Acestor scrisori redacția noastră s-a gîndit să le răspundă în colectiv. Răspunsul va fi de fapt o mică povestire adevărată.

...Era iarnă. Troiene de zăpadă se așternuseră peste tot. Lîngă peretele din fața școlii, zăpada ajunsese în dreptul ferestrelor, ușa nu se mai putea deschide. Atunci, detașamentul clasei a VII-a a hotărît să iasă afară și să facă o cărare, să dea deoparte zăpada de lîngă perete. Cel care-i îndemnase pe băieți să pornească această acțiune era chiar președintele grupei — Nicu R.

— Nimeni să nu lipsească, ați înțeles? îi luă el din scurt pe toți.

A doua zi, toată grupa era la lucru. Treaba mergea de minune. Nicușor însă lipsea.

— Unde o fi președintele nostru? întrebă cineva.

— O fi răcit, se auzi un răspuns.

După ce au terminat lucrul, băieții, îngrijorați, s-au dus să-l vadă pe Nicu. Doar nu-i puțin lucru să lipsească tocmai președintele! Pe Nicu băieții l-au găsit în pat; citea o carte.

— Am degerat, se plînse el. Nu-mi mai simt picioarele...

Băieții l-au compătimit, dar s-au și mirat: cum să degere? Doar n-a fost ger mare! Ș-apoi n-a fost pe afară, l-au găsit doar în pat!

...A venit primăvara. Soarele strălucea puternic. In grădina școlii a răsărit ceapa, cartofii, roșiile.

— Grădina trebuie plivită, a hotărît Nicu R. Nimeni să nu lipsească, ați înțeles?

De înțeles, au înțeles băieții, și a doua zi au venit toți la lucru. Cînd lucrul era în toi, cineva șopti:

— Dar Nicu de ce nu lucrează?

— Eu știu!...

Mai trecu un timp. Nicu tot se plimba de colo, colo. Ba răscolea pămîntul c-o nuia, ba îndemna la lucru pe unul sau pe altul; dar de lucrat nici gînd.

— Ce tot comanzi? Mai bine smulge și tu iarba! îl repezi careva.

— Mă doare... mijlocul, răspunse Nicu încurcat.

De data aceasta, băieții nu l-au mai compătimit. Iar cînd cu prilejul vreunei acțiuni, le-a mai spus: „Nimeni să nu lipsească, ați înțeles"?, ei nu l-au mai luat în seamă. Nicu se înfuria, striga la ei, dar nimeni nu-l mai asculta. Și cum puteau să-l mai asculte? Merita el oare?

★

Tovarăși președinți de grupe, detașamente, unități: autoritate poate avea numai acel pionier de la care colegii știu că pot lua exemplu, că au ce învăța. Acesta-i „secretul" autorității.

Prin grija Partidului

19 școli noi într-un singur raion

Priviți harta de mai sus. Este harta raionului Tîrgu-Ocna, din regiunea Bacău, raion cu sate adăpostite între dealuri sau risipite în lungul văilor. Iată, acolo, în partea de răsărit, între comunele Rîpile și Gropile, se află un sătuleț, întemeiat cu vreo 8—9 decenii în urmă: Temelia. In satul acesta, pînă în anii de democrație populară n-a fost niciodată școală. Si nu numai în Temelia, ci și în multe alte sate n-au fost pînă acum școli. Dar în satele acestea, în anii de democrație populara, s-a început construirea de localuri de școală, localuri spațioase, cu clase mari, luminoase, cu camere rezervate laboratoarelor.

In 12 sate și comune din raionul Tîrgu-Ocna, copiii învață acum în școli noi, în alte 7 sate noile clădiri sînt pe cale de a fi terminate. 19 școli noi într-un singur raion! E o dovadă nespus de grăitoare a grijii pe care partidul o poartă copiilor din țara noastră.

LA ÎMPLINIREA A 15 ANI DE LA PRĂBUȘIREA DOFTANEI

DOFTANA

Nopți întregi, un tovarăș copia hotărîrile și instrucțiunile partidului. Tovarășul era închis de mulți ani; nici nu mai știa cum arată soarele, florile, copiii... Era istovit de bătăile pe care le îndura de mai multe ori pe zi, de fiertura de buruieni (numită mîncare), de lunile petrecute la „haș". Dar scria și vedea în fața lui și soarele și florile și copiii! Hîrtia pe care scria era o foiță de țigară, pe care îngrămădea drepte, aproape fără să le vadă, rînduri, rînduri din învățătura partidului.

Sînt mulți ani de atunci. Aproape două decenii. Dar noi îl vedem și acum pe tovarășul acesta comunist, — care scria noaptea cu gîndul la zorile luminoase, — ca pe un simbol al luptei comuniștilor, la Doftana

Doftana era una din cele mai întunecate și mai groaznice închisori din cîte s-au cunoscut vreodată.

Călăii credeau că, în puțină vreme, Doftana îi va distruge pe comuniști. Dar, deși închiși, încătușați, ferecați în celule „haș", comuniștii erau mai puternici decît călăii lor. Ei erau uniți, fiind ostașii aceluiași Partid. Ei se căleau în lupta aprigă pe care o duceau, ceas cu ceas, pentru viață, pentru libertate; se încălzeau necontenit la flacăra învățăturii marxist-leniniste.

Nu trecea zi în care comuniștii să nu studieze. Se țineau adesea pe ascuns ședințe, se răspîndeau manifeste, se edita pe foiță ziarul „Antifascistul încătușat". Circula prin celule o „Istorie a Partidului Comunist" (scrisă tot pe foiță de țigară) și alte scrieri marxiste.

De asta Doftana era numită „Universitatea comuniștilor". Cel ieșit din celulele acestei „universități" era un adevărat revoluționar călit și învățat.

In noaptea de 9 spre 10 noiembrie 1940, un cutremur nărui zidurile putrede ale Doftanei. Stăpînii știau prea bine că zidurile nu vor rezista, chiar fără cu-

Prima pagină a unui material ilegal de la Doftana. (în mărime naturală).

tremur. Dar asta și doreau ei: să-i ucidă pe comuniști. Au ucis 13 tovarăși. Mulți au fost răniți.

Insă comuniștii s-au ridicat din ruinele Doftanei. La 23 August 1944, Armata Sovietică și forțele patriotice conduse de P.C.R. au eliberat Romînia. Poporul închis și asuprit atîtea secole a ieșit liber și biruitor, începînd făurirea lumii noi, gata oricînd să-i răpună pe cei care ar dori să-l mai încătușeze.

Șerban VOICU

La muzeul DOFTANA

Liniștea-i stăpînă în întreaga Doftana — ieri închisoare unde au fost schingiuiți mulți fii dragi ai clasei muncitoare — astăzi muzeu. Totul aici, celulele, cimitirul, aleele liniștite străjuite de castani, cursul lin al apei Doftanei îți povestesc parcă de viața neagră de închisoare, de lupta, dîrzenia și voința comuniștilor. Adesea, aici, în fața unei inscripții, în fața unei plăci comemorative îi poți întîlni pe pionierii din Telega.

In dimineața aceasta o grupă de pionieri s-a oprit în fața bustului lui Ilie Pintilie. Au strîns în mînă colțurile cravatei și au salutat cu recunoștință.

— Aș dori să fiu dîrză ca el — șopti colegei de alături Olimpia Drăgușin, președinta unității.

După ce au salutat pionierește, au pornit spre cimitir să aranjeze mormintele. Au strîns în grămezi covorul de frunze-ngălbenite, au plivit mormintele și au așezat florile. In urma lor, pe alei, totul a rămas proaspăt îngrijit. Pionierii din Telega au hotărît de asemeni ca în fiecare zi cîte o grupă de pionieri din detașamentele 8, 9, 10, să meargă să îngrijească de locurile din Doftana, atît de scumpe nouă. Dragostea și recunoștința față de cei care și-au dăruit tot ce au avut mai de preț, viața, pentru fericirea noastră, a pătruns adînc în sufletele pionierilor.

In curînd ei se vor întîlni cu un tovarăș ilegalist, care le va istorisi pagini vii din Doftana. Ei pregătesc acum un festival artistic, în care cîntecele, poeziile și fragmentele citite glăsuiesc despre eroism, despre vitejie. Pionierii doresc să fie asemeni acelora care și-au dăruit toate forțele pentru fericirea poporului.

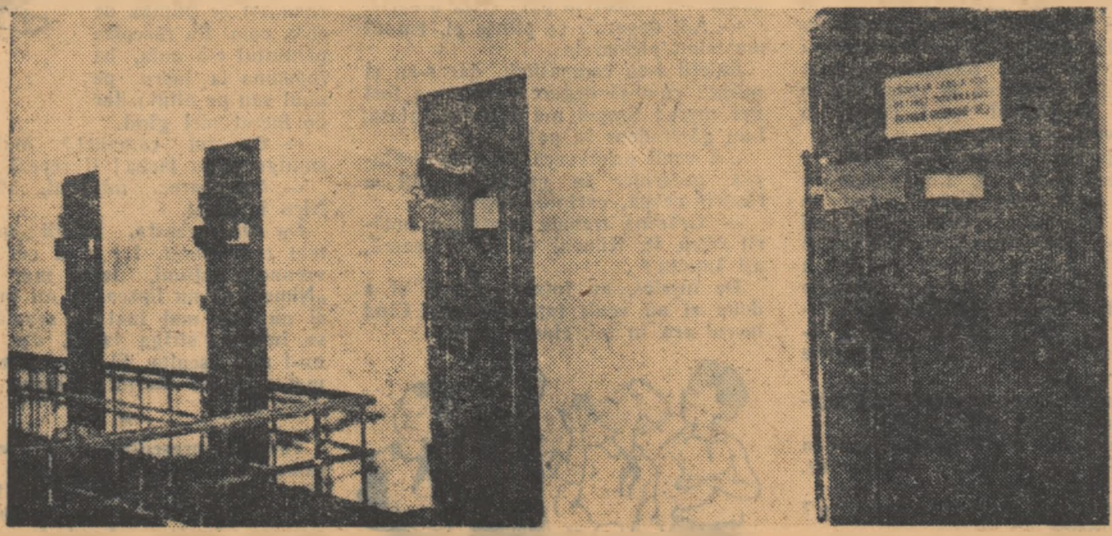
Ecaterina CHIRAN

Azi închisoarea e muzeu

Se împlinesc azi 15 ani
De cind Doftana, neagra închisoare,
A sfărîmat sub greii bolovani
Pe mulți din fiii clasei muncitoare.

Azi neagra închisoare e muzeu,
Unde copiii țării noastre-nvață
Ca să slăvească patria mereu,
Pe cei căzuți pentru a noastră viață.

Maria GRUIA
cl. a VII-a
Șc. medie mixtă nr 1
Cîmpina

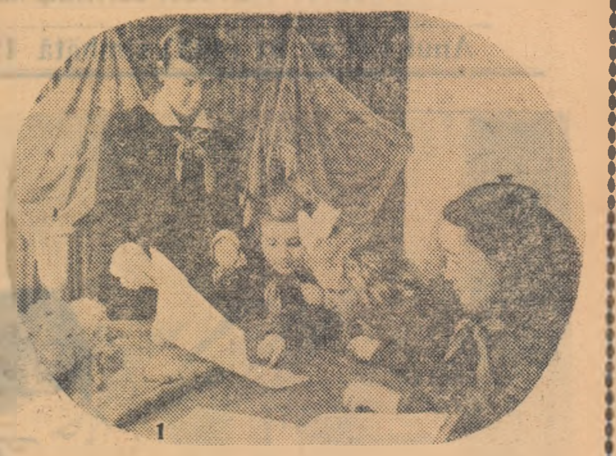
Un aspect de la muzeul Doftana.

Activitate bogată

— Tovarășă instructoare! Ce ziceți de epigrama aceasta:

Cînd a fost în prima zi
Să meargă și el la școală,
Și-a luat în loc de geantă
O pernă... din repezeală!

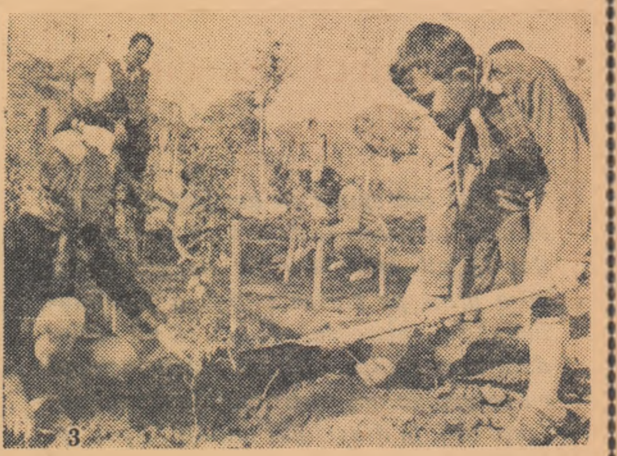
— Pentru somnoroși? E bună! Dar i-ar mai trebui și un desen frumos.

Pionierele Anișoara Weinberg și Tănase Marilena din colectivul de redacție al gazetei „Viața noastră" ce apare lunar la „Casa pionierilor" din orașul Bîrlad, arătară și celelalte articole. Utemista Viorica Ursu, instructoare de detașament și colaboratoare activă la Casa pionierilor, dă întotdeauna un ajutor prețios pionierilor, acolo unde se pare că este mai greu. Iat-o de pildă acum (foto. nr. 1) ajutînd la îmbunătățirea gazetei. Gazeta mai cuprinde articole despre reușita altoirii roșiilor pe lauri, despre culesul viei din curtea Casei pionierilor, despre echipa de volei care a cîștigat cupa regională pe anul acesta, despre alegerile pionierești și planul de muncă al unității, o pagină distractivă și altele.

In liniște, pionierele de la cercul „Mîini îndemînatice" lucrează atente la semne de carte, cutii pentru lucru de mînă, plase (foto. nr. 2). Interesantă este broderia motivelor naționale. Pionierele Gabriela Varlam, Ene Lucica, Tănase Marilena, Gabi Vasiliu și multe altele, care anul acesta au venit pentru prima oară la acest cerc, au și învățat de acum o serie de puncte romînești: cărăruie, năsuc, scara mîții...

Folosindu-se de ultimele zile cu soare ale acestei toamne bogate, „matematicienii" și „naturaliștii" au ieșit în grădină. Și în timp ce „matematicienii" calculează, măsoară și fixează locul puieților de zarzări și caiși în noua pepinieră, naturaliștii fac gropile și plantează pomii (foto. nr. 3).

Peste cîțiva ani, acești puieți vor crește și vor rodi. De bună seamă că alți pionieri vor îngriji atunci de ei.

Activitatea Casei pionierilor din Bîrlad este bogată și deosebit de interesantă pentru copiii acestui orășel moldovean.

Gheorghe ANGELESCU

Să învățăm dela pionierii sovietici

...Dacă repartizezi cu pricepere sarcinile între grupe, și treburile în detașament merg bine. Așa a făcut colectivul de conducere al detașamentului clasei a VI-a A de la Școala nr. 14 din Serpuhovsk.

...In grădină, lîngă tufișul de viță, copiii taie cu atenție ciorchinii de struguri, îi așează într-un coș... Boabele de struguri sînt încă mici, acrișoare, dar sînt cultivate de noi, la periferia Moscovei. Și cîtă trudă trebuie să depui ca să culegi această recoltă.

In timp ce prima grupă e ocupată cu munca în grădina școlii, a doua — în clasa, cu aparatul de proiecție, privește pe ecran fotografii din viața lui Miciurin.

Grupa a III-a învață în acest timp cîntece și dansuri populare.

Astfel se pregătește detașamentul pentru adunarea închinată lui Miciurin.

A. LUKIANOVA
Instructoare superioară

...Să fii exigent în prietenie, așa cum e Volodia Mihailovski de la Școala nr. 18 din orașul Gorki.

In pauză, Jora Korjevin a tras de codițe pe Ira Koniceva. L-a văzut însă Volodia, președintele colectivului de conducere al detașamentului și cel mai bun prieten al său.

— Las-o! i-a spus Volodia.

— Da' tu ce, ești ocrotitorul fetițelor?

Jora a zîmbit și s-a uitat provocator la prietenul său, apoi a tras fetița din nou de coade.

— Bine, a spus Volodia, vom discuta mai tîrziu.

Toată ziua Jora a necăjit dinadins fetele; în timpul lecției a fost obraznic cu profesorul, vorbea, se învîrtea și deranja și pe ceilalți de la lecție.

Așa punea el „la încercare" prietenia lui Volodia. Era sigur că n-o să aibă loc nici un fel de discuții.

Indată după această întîmplare, a avut loc adunarea. Despre purtarea lui Jora au vorbit toți cu indignare. Și cel mai mult a vorbit Volodea. La sfîrșit, Jora a promis că se va îndrepta.

— Ești supărat pe mine? N-ai nici un motiv! Eu îți vreau binele, a spus Volodia.

Z. KACIALOVA
Invățătoare

...Să ne ajutăm între noi, așa cum fac pionierii din colhozul „Luci Vostoka" din Kazahstan.

Intr-o sîmbătă, băieții s-au gîndit cum să-și petreacă ziua liberă. Toți au vrut să meargă la cinema, afară de Iura. Părinții lui au început să construiască o casă nouă, și apoi e timpul să strîngă și recolta din grădină. Atunci băieții au înțeles cu ce trebuie să se ocupe. Dar Iura locuiește departe de școală, pînă acolo sînt 5 km. tocmai lîngă vie. Noi însă l-am găsit. Iată și locul unde se construiește casa cea nouă, iată-l chiar pe Iura — e plin de lut.

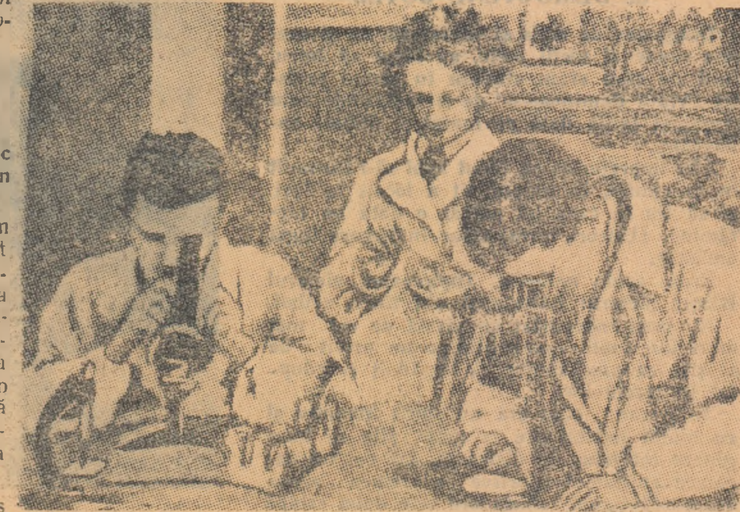
— Am venit să te ajutăm, i-am spus noi.

De lucru era mult. Pentru unul singur ar fi ajuns o zi întreagă, noi însă am terminat repede.

După aceea ne-am odihnit, iar Iura ne-a dat să mîncăm pepeni. Apoi am pornit spre casă veseli, cîntînd și spunînd glume.

In această zi noi ne-am împrietenit foarte mult.

Zina GAIDUK
Elevă în cl. a VI-a A

Activitate în cercul tinerilor biologi

ACESTEA n-au fost înainte

In planul detașamentului era prevăzut doar atît: „In cinstea Congresului Partidului, vineri 4 noiembrie, excursia să ne cunoaștem orașul.

Brezina Carol propuse ca detașamentul să viziteze cîteva din noile construcții ale orașului". Așa că ar fi bine să vină fiecare cu cîte un carnețel! spuse el.

Il aprobară cu toții. Cîțiva începură chiar să facă propuneri:

...Uite așa se făcu că a doua zi, de la Școala nr. 7, care se înalță maestoasă în mijlocul blocurilor muncitorești, ieși un grup voios de copii. Erau cei din clasa a IV-a A, detașamentul 6. Și, cum era tocmai vremea recreației și zeci de curioși se îngrămădeau să-i vadă, pionierii se străduiau să meargă cît mai frumos. Cu toate acestea se găsi totuși unul care să le strige din urmă: „Hei, rățuștelor! Vedeți să nu vă pierdeți bobocul!..."

„Bobocul" era Marcel — frățiorul lui Carmen Radovan. O rugase atît de mult pe soră-sa să-l ia și pe el în excursie, încît pînă la urmă o înduplecase. Dar micuț cum e, Marcel nu reușea să țină pasul cu ceilalți..

Pentru început, excursioniștii se opriră la blocul 18.

— O să-l vizităm pe tovarășul Protocil, fruntaș în muncă la Combinatul Metalurgic, anunță președintele detașamentului.

— He-hei,. păi noi îl cunoaștem! E tatăl lui Norbert, dintr-a V-a! Mogoș Ion și încă vreo doi îi erau vecini.

Tovarășul Protocil, vesel, îi primi pe copii poftindu-i să se așeze pe scaune, pe pat... mă rog, pe unde vor găsi. El se așeză pe un scăunel în mijlocul lor și copiii îl rugară să le povestească ceva din viața lui, ceva despre vechea Reșiță. Și în fața lor, o dată cu cuvintele povestitorului, apăru o lume veche, pe care ei, locuitori ai blocurilor muncitorești, nu o cunoșteau.

— ...Cocioabe dărăpănate, cu acoperișuri sparte, de șindrilă, se înșiruiau de-a lungul Berzavei. In ele locuiau muncitori; iar cînd rîul — toamna sau primăvara — umflat de ploi, se revărsa, noroiul devenea stăpîn atotputernic peste întreaga luncă a Pomostului.

Dar vremurile acelea au trecut, continuă vorbitorul. Acum, noi ne-am clădit o nouă viață. Casele mici, de lut, dispar. Sub ochii voștri, crește zi de zi cartierul muncitoresc, tot mai mulți muncitori se mută în locuințe noi...

Copiii îl rugară apoi să le povestească despre munca lui. Tovarășul Protocil însă, îi pofti să-l viziteze la uzină.

— Acolo, zise el, vă voi povesti mai amănunțit!...

Copiii plecară apoi să viziteze Școala profesională metalurgică, o clădire mare și frumoasă, așezată chiar la intrarea în cartierul de blocuri. Prin fața ei trece spumegînd vijelioasa Berzavă, acum zăgăzuită între maluri de piatră.

Aci, ghidul — un tovarăș educator care-i conduse prin întreaga școală, — nu mai prididea cu răspunsurile.

— Da' cam cîți elevi aveți? întrebă Carnici Ana, minunîndu-se de mărimea școlii.

— Iar eu aș vrea să știu: de cînd e clădită școala? întrebă și Boru Stela.

Educatorul zîmbi.

— Școala noastră e construită numai de vreo doi ani, spuse el, iar în ceea ce privește numărul de elevi — păi, ...să tot avem vreo 3000!...

— Ptii, cît un oraș întreg! se pomeni strigînd Marcel. Ceilalți începură să rîdă, apoi intrară în sala de volei, unde zăboviră ceva mai mult. Istvan execută chiar vreo două exerciții la bară!

Cînd au plecat de la Școala profesională, cîteva file din carnețele se și umpluseră cu însemnări. Dar partea cea mai interesantă a excursei venea abia acum, cînd aveau să viziteze Palatul Culturii

Deși cea mai tînără construcție, Palatul culturii are o sumedenie de cercuri. Și tocmai aceste cercuri le vizitară copiii.

La cercul de balet, în fața lor avu loc chiar repetarea unei scene dintr-un balet clasic.

— E „Călărețul de arama", spuse Megheleș.

La plecare, mulțumiră tovarășului care-i condusese prin Palat și-i promiseră că se vor înscrie și ei la cercuri.

★

Afară se-noptase de-a binelea. Copiii păreau obosiți, dar mulțumiți. Se vor întoarce acum acasă iar mîine, vor vizita alte clădiri noi din oraș. Mai erau doar, atîtea: „Magazinul Universal" cu trei etaje, noul „Comaliment". Centrala electrică... Apoi, vor face schița drumului parcurs, desene ale clădirilor, vor scrie chiar și compuneri. Reșița are doar atîtea și atîtea construcții noi, ridicate în anii puterii populare!

Șt. ZAIDES

Cînd nu-ți scapă nimic...

„Ah, nesuferiți mai sînt. Nu poți să trăiești de ei! Ce-or vrea cu mine? Cum iau un 2, nu mai scap de gura lor! Ba mă trezesc cu careva acasă la mine, (cică să ne facem lecțiile împreună), ba în recreație mă pomenesc luat de mînă și dus la tablă, să mi se explice o dată lecția înainte de-a intra în clasă tovarășul profesor. Iar cînd vreau să-i pun la respect pe cei din clasa a II-a, cu o palmă-două acolo — gata, sar toți să le ia apărarea și apoi... în adunarea de grupă cinci minute mă dăscălesc pentru asta!"

Cam așa gîndea Năstase Tudor, cu o lună în urmă, despre colegii lui din clasa a VI-a.

Dar acum? Ei, acum s-a mai schimbat Năstase și s-au schimbat bineînțeles și gîndurile lui.

„Iii, strașnică a mai fost adunarea aceea de detașament. Zău, m-am și mirat! De unde le-or fi știind pe toate? Știau și ce fac pe acasă: că mă joc toată ziua în loc să-mi fac lecțiile, că nu-i aduc mamei nici măcar o găleată cu apă... Cum să nu te miri! Și auzi ce să le mai dea prin gînd: In fiecare zi apare careva la mine acasă: „Am venit, Năstase, să-mi fac și eu lecțiile la tine". Eu, ce să-i spun? Să-l dau afară din casă? Nu se poate, doar sînt gazdă! Il duc la masă, îi dau un scaun... Și cînd îl văd pe el că își face lecțiile, încep și eu. Cînd nu știu ceva, îmi explică... și spre seară mă pomenesc cu temele făcute, învățate. Ne mai rămîne timp și pentru joacă. Și, de la o vreme încoace, n-am mai luat note proaste. (De fapt, nici nu vreau să mai iau).

★

...Ce să-i faci, dragă Năstase, așa sînt pionierii de la Școala de 7 ani din Vasile Roaită! E o tradiție a lor să „aibă ochi pentru toate. Roșca Viorel ți-a povestit ce-a pățit? El e unul dintre cei mai buni pionieri din clasă, poate chiar și din școală. Mai acum cîteva zile a fost ascultat la istorie și n-a știut. Cum să știe, dacă n-a învățat? Și a luat un 2. Cînd s-a întors în bancă, privirile colegilor îi puneau sumedenie de întrebări. Ei, dar în recreație întrebările au fost puse cu viu grai. Acum, pentru Viorel totul era limpede. Și nu-i plăcea deloc părerea colegilor despre nepăsarea lui din ziua aceea.

— „La lecțiile viitoare am să știu orice m-ar întreba din materia pe care am făcut-o pînă acum!" le făgădui el.

Și s-a ținut de cuvînt. Data următoare a luat un 5. Intîmplarea lui Viorel ar fi putut trece neobservată. „Viorel are numai note de 5. Nu-i nici o nenorocire dacă are și un 2", ar fi putut să-și zică ei. Dar, după cum ai văzut, altceva și-au zis.

Intr-adevăr, Năstase, colegilor tăi nu le scapă nimic. Nici măcar grija pentru curățenie. Știi ce se-ntîmplă cu cei care vin la școală cu ghetele murdare, nu? Nu sînt lăsați să intre în clasă! Și școala voastră e așa de curată, că ți-e mai mare dragul să înveți în ea.

Elvira POPAZU

UN BĂIAT „CURAJOS!"

Despre marele nostru scriitor M. SADOVEANU

O pildă

de DEMOSTENE BOTEZ

Dragostea de scris şi literatură, ca şi marele noroc al vieţii mele, au făcut să intru, încă de cînd eram student în cercul revistei „Viaţa Romînească“ de la Iaşi, unde l-am cunoscut întîia dată pe maestrul Mihail Sadoveanu.

Alte împrejurări au făcut apoi să-i fiu mult în preajmă-i, în timpul cît a locuit la Iaşi şi să fiu în casa lui măcar o dată pe săptămînă. (Uneori, vara, chiar în fiecare după amiază).

Erau acolo nelipsiţi, Topîrceanu, pictorul Băeşu, pictorul Bălţatu şi alţi tineri artişti.

Nu prea îndepărtat ca vîrstă de cei mai mari din copiii maestrului, eram privit de aceştia ca unul dintre ei, îngăduit şi adoptat în cercul lor.

Topîrceanu, care era un spirit inventiv şi cu multă îndemînare la toate, ştia să imagineze tot felul de distracţii, iar eu, cu oarecare aptitudini sportive pe vremea aceea eram „căpitanul“ uneia din cele două echipe de volei pe care le formam pe terenul de sub teiul bătrîn din faţa vilei de la Copou.

Aşa am putut cunoaşte cea mai înţeleaptă concepţie despre educaţia copiilor, despre viaţa pe care un părinte trebuie să le-o creeze.

Chiar cei mai mici dintre ei erau conştienţi de marea personalitate a maestrului, de prestigiul de care se bucura şi în faţa celor mult mai în vîrstă decît el. Dragostei lor filiale i se adăuga poate şi acest sentiment, căci veneraţia lor faţă de maestru a fost totdeauna ceva deosebit, care întrece obişnuita dragoste faţă de părinte.

Şi asta venea din ei, din imboldul lor sufletesc. Iar autoritatea maestrului venea din adînca înţelegere a copiilor, din marea bunătate cu care le ocrotea viaţa şi bucuriile. Dar ea nu s-a manifestat prin intervenţii nepotrivite, care să ştirbească întru ceva libera dezvoltare a copiilor, ci după aptitudinile şi forţele fiecăruia.

Viaţa în libertate, în plin aer, în grădina şi păduricea din jurul casei, era doar unul din aspectele concrete ale libertăţii pe care maestrul o acorda copiilor săi, cu deplină încredere în ei.

Şi copiii nu i-au înşelat această încredere, căci maestrul i-a educat cu pilda vieţii sale fără de prihană. El n-a avut slăbiciuni faţă de ei, nici faţă de alţii. Nici măcar enervat nu l-am văzut în faţa lor. Nu l-am văzut manifestîndu-se teatral, cu alintături dulcege, cu pupături. Şi copiii au simţit în grija lui ocrotitoare, în privirile ochilor lui albaştri, în toată discreţia aceasta, nemărginita lui dragoste.

Maestrul n-a avut deseori nevoie să le dea sfaturi. Ei singuri s-au călăuzit, liberi pe voinţa lor, mergînd cu paşii lor mărunţi pe drumul cinstit şi drept al vieţii, drum pe care erau săpaţi, ca urmele unui uriaş, paşii dosebitului lor părinte.

Mihail Sadoveanu a îngrijit şi supraveghiat pomii din grădină, nu i-a răstignit pe spalier, şi numai astfel au putut creşte în voie, şi rodi din belşug.

Acel care a înţeles şi tălmăcit atît de bine sufletul poporului său nu putea să nu înţeleagă, în acelaşi spirit de umanitate şi înţelepciune, sufletul propriilor săi copii.

Şi l-a înţeles!

Cu prilejul sărbătoririi a 75 de ani de viaţă şi de muncă ai maestrului Mihail Sadoveanu, am voit să însemn această parte din viaţa sa pe care puţini o cunosc.

Mihail Sadoveanu la masa de lucru

Dumbrava Minunată

(fragment)

Căţelul porni înainte, adulmecînd prin iarbă. Copiliţa băgă de samă că deoparte şi de alta a cărării, florile îşi plecaseră capetele şi dormeau. Intr-un colţ de umbră, îi apăru o luminiţă.

— Acolo trebuie să fie o căsuţă pentru noi, murmură duduia Lizuca.

Apropiindu-se de lumina licuriciului, cunoscu că se află lîngă o scorbură de răchită bătrînă. Pletele lungi ale ramurilor cădeau către ea şi se clătinau alene.

— Asta-i o casă foarte bună, mormăi Patrocle.

Atunci Lizuca îşi ceru voie de la răchită:

— Mătuşă Răchită, şopti ea cu sfială, ne dai voie să intrăm în casă la mata?

Răchita o mîngîie lin şi îi dădu drumul în scorbură.

— Aicea-i foarte bine, Patrocle, grăi fetiţa cuibărindu-se. Văd că este saltea şi pernuţă de muşchi. Mă învelesc cu paltonaşul şi-mi pun bereta în cap şi pot dormi împărăteşte. Uite, este loc şi pentru tine.

Căţelul intră şi el în scorbură, pe fereastră, şi se ghemui lîngă copilă.

Lizuca începu iar a vorbi încet:

— Patrocle, eu cred că nu trebuie să ne temem de mama pădurii... Aici îs locuri curate.

Amintiri despre Mihail Sadoveanu

de G. TUTOVEANU

Furat ca de şuietul unor ape, am citit încă o dată, făr-de nici un popas, „Zodia Cancerului“, una din cărţile cele mai dragi mie, din cîte a scris pînă acum Mihail Sadoveanu.

Mi-am amintit că, acum jumătate de veac, cînd am dus de la Fălticeni la Bucureşti două schiţe ale lui Mihail Sadoveanu, spre a fi publicate, unii s-au răstit la mine şi la poetul Şt. O. Iosif, căruia îi încredinţasem manuscrisele, strigîndu-ne furioşi: „Să ne lăsaţi în pace cu moldovenii voştri“.

Şi m-am întrebat: oare la ce-a slujit toată înverşunarea acelora care au înegrit, nu pagini ci coale întregi de reviste, împotriva acestui scriitor? La ce-a slujit şi toată larma literaţilor de cafenea din vremea aceea, care vedeau în ridicarea acestui scriitor, o primejdie grozavă a „celebrităţii“ lor?

Trăindu-şi copilăria sub orizontul larg şi înflorit al Moldovei, în urletele viforoase ale vijeliilor de zăpadă şi în cîntecul molcom de ape şi de lunci din Valea Siretului, împletindu-şi an de an viaţa cu tot zbuciumul neamului din care s-a născut, aplecîndu-şi iubitor urechea spre miile de doinaşi ai brazdei şi luminîndu-şi sufletul din cercetarea tumultului de suferinţe, de luptă şi de glorii ale trecutului, Sadoveanu a crescut puternic, din adîncurile acestui pămînt, întocmai ca şi stejarul care adună în frunzişu-i lucitor, şi trîmbiţările cumplite ale furtunii, şi susurul astîmpărat al nopţilor de vară.

Un album ilustrat „Mihail Sadoveanu“

O fotografie a maestrului într-un crîng înflorit, un facsimil, o copertă de carte, o ilustraţie la un volum aflat sub tipar. Iată numai cîteva crîmpeie din bogatul şi mult aşteptatul album ilustrat care se află în pregătire la Editura de Stat pentru Literatură şi Artă.

Zugrăvind în imagini fotografice izbutite sau în ilustraţii semnate de pictori de frunte ca Iser, Perahim, Ross, Coca Creţoiu, etc, albumul va prezenta o imagine asupra vieţii lui M. Sadoveanu, care a început să scrie încă de timpuriu, din vremea liceului şi a durat pînă la vîrsta de 75 de ani o operă de peste 120 de volume.

In album îl găsim pe Mihail Sadoveanu la Iaşi, înconjurat de personalităţi literare ale vremii: Otilia Cazimir, Topîrceanu şi alţii; îl aflăm apoi la masa de şah, cufundat în rezolvarea unei probleme; trăgînd cu arma din desişul stufărişului deltei, sau cufundat în plămădirea unei noi cărţi.

O dimineaţă literară de neuitat

— DESPRE COPILĂRIA ŞI ADOLESCENŢA LUI M. SADOVEANU —

Minutele trec repede. Frumos împodobită, sala mare a Palatului pionierilor din Bucureşti, unde se va sărbători a 75-a aniversare a marelui nostru scriitor, a devenit neîncăpătoare.

Cu un ropot de aplauze este întîmpinată scriitoarea Profira Sadoveanu, fiica maestrului, invitată la Palatul pionierilor să stea de vorbă cu pionierii.

Luînd cuvîntul, scriitoarea îşi exprimă bucuria de a se afla în mijlocul pionierilor.

In cuvinte pline de căldură scriitoarea îşi exprimă admiraţia pentru minunata copilărie a zilelor noastre.

Apoi ea începe să depene firul povestirii despre viaţa maestrului care în zilele acestea a împlinit 75 de ani. „Sadoveanu s-a născut la 5 noiembrie al anului 1880, într-un umil tîrguşor din ţara Moldovei... Paşcaniul...“

In continuare, Profira Sadoveanu a citit cîteva fragmente din volumul intitulat „Copilăria şi adolescenţa lui Mihail Sadoveanu“, ce va apărea anul viitor la Editura Tineretului.

Inaintea noastră se perindă, rînd pe rînd, conturul vechii case cu ceardac de pe uliţa Economului, figura cuconului Alecu, tatăl scriitorului, şi chipul blînd al mamei...

O atmosferă caldă de basm... pe ceardac, întovărăşit de nedespărţiţii lui prieteni, Leizer şi Hector, un copilaş încearcă să împartă cu aceştia o strachină de lapte acru şi un boţ de mămăligă...

Lectura cărţii ne poartă mai departe, pe urmele eroului nostru; iată-l pe Sadoveanu luînd contact pentru prima dată cu oamenii sărmani şi obidiţi, ca necăjitul Kalman, cel cu doi feciori, iată-l colindînd prin mahalalele Paşcanilor, iată-l dînd tîrcoale unor sărmani comedianţi, care au produs o puternică impresie asupra lui.

Dar timpul trece iute. Mihăiţă s-a făcut băiet mare. Alături de prietenii săi Pînzaru Vasile, Grecu Toader şi alţi feciori de gospodari din Vatra Paşcanilor, tovarăşi ai săi de joacă, el a păşit prima oară în ograda şcolii şi s-a uitat, speriat şi pe furiş, în jur, prin camera scundă în care domnul Busuioc conducea singur cele şase clase ale şcolii.

Rămas timp îndelungat pe seama monitorilor, Sadoveanu Al. Mihail s-a uitat multă vreme cu mirare la „Abecedarul lui Creangă“, ca într-o carte cu poze.

...Şi paginile n-au mai avut nici un ascunziş pentru Mihăiţă; rînd pe rînd şi-au dezvăluit toate tainele lor. A învăţat Tabela împărţirii şi Tabela înmulţirii a lui Pitagora. A citit apoi fabule din Donici şi a învăţat pe de rost „Racul, broasca şi ştiuca“ şi „Păsărica în timpul iernii“ de I. Creangă.

De la învăţătorul Busuioc, din poveştile spuse cu atîta căldură despre Ştefan cel Mare, află Sadoveanu pentru prima dată despre vrednicia şi vitejia poporului nostru... Despre acestea avea să scrie el mai tîrziu, într-un chip minunat.

Cu capitolul „Abecedarul lui Creangă“ lectura a fost terminată; nimeni nu se ridică însă. Pionierii aşteaptă. Ei vor să mai afle cîte ceva din viaţa lui Sadoveanu. Ghicindu-le gîndurile, Profira Sadoveanu a mai povestit că, în capitolele următoare ale cărţii, cititorii îl vor întîlni pe Sadoveanu la gimnaziul „Alecu Donici“ din Fălticeni, vor afla cum a scris prima lui povestire „Haiducul Florea Corbeanul“ şi mai tîrziu, în clasa a III-a de liceu, nuvela „Cu arcul“, apoi cum a cunoscut poeziile lui Eminescu.

O delegaţie de pionieri a mulţumit scriitoarei Profira Sadoveanu pentru cele povestite, i-a urat spor la muncă şi i-a înmînat o scrisoare adresată maestrului Mihail Sadoveanu şi un buchet de flori din partea pionierilor din Bucureşti.

...A fost o dimineaţă literară de neuitat.

I. STĂNCULESCU

Redacţia şi administraţia: Bucureşti Piaţa Scînteii, tel. 7.61.00. 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POŞTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, „I. V. Stalin“. STAS — 3452 — 52